

Scientific Journal

VIRTUS

#51, February, 2021
published since 2014

2021

ISSN 2410-4388 (Print)
ISSN 2415-3133 (Online)

Scientific Journal *Virtus*
Issue # 51, February, 2021
Published since 2014

*Recommended for publication by the Council of
NGO "Sobornist" (the proceedings No.6, February 26, 2021).*

Founder: Scientific public organization
"Sobornist" (Ukraine).

Publisher: Center of Modern Pedagogy "Learning
Without Borders" (Canada).

Partners:

- + Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University (Ukraine);
- + Lugansk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education (Ukraine);
- + Zhytomyr Ivan Franko State University (Ukraine);
- + SE «Lugansk State Medical University» (Ukraine);
- + Consortium for Enhancement of Ukrainian Management Education (Ukraine);
- + Baku Islamic University (Azerbaijan);
- + University of Zielona Góra (Poland);
- + Center of Modern Pedagogy "Learning Without Borders" (Canada).

Virtus: Scientific Journal / Editor-in-
Chief M.A. Zhurba - February # 51,
2021. - 153 p.

Editor-in-Chief:

Zhurba M.A., Ph.D., professor, Head of the scientific public organization "Sobornist" (Ukraine).

Deputy Editor-in-Chief:

Kuzmichenko I.O., Ph.D., associate professor, Head of the Department of Humanities of SE «Lugansk State Medical University» (Ukraine);

Talishinski E.B., Ph.D., associate professor, Head of the Department of Public Disciplines of the Baku Islamic University (Azerbaijan);

Starichenko E.V., Head of Analytical Department of the scientific public organization "Sobornist" (Ukraine).

Mainhandling Editor:

Kravchenko Yu.V., Manager on international cooperation of the scientific public organization "Sobornist" (Ukraine).

Journal Indexing:

✓ **Google Scholar** is a freely accessible web search engine that indexes the full text or metadata of scholarly literature across an array of publishing formats and disciplines. The Google Scholar index includes most peer-reviewed online academic journals and books, conference papers, theses and dissertations, preprints, abstracts, technical reports, and other scholarly literature, including court opinions and patents.

✓ **Scientific Indexing Services (SIS) (USA)** is academic database which provides evaluation of prestigiousness of journals. The evaluation is carried out by considering the factors like paper originality, citation, editorial quality, and regularity & international presence.

✓ **Citefactor (USA)** is a service that provides access to quality controlled Open Access Journals. The Directory indexing of journal aims to be comprehensive and cover all open access scientific and scholarly journals that use an appropriate quality control system, and it will not be limited to particular languages or subject areas.

✓ **ResearchBib** is open access with high standard indexing database for researchers and publishers. Research Bible may freely index journals, research papers, call for papers, research position.

✓ **Scientific Journal Impact Factor (SJIFactor)** is an international, recognized platform for promoting scientific achievements, as well as supporting publishers and scientific communities interested in state-of-the art research activities in innovation and applied science areas.

Journal «Virtus» has been positively evaluated in the SJIF Journal Master List evaluation process. **SJIFactor = 5,883.**

✓ **Directory of Research Journal Indexing (DRJI)** is to increase the visibility and ease of use of open access scientific and scholarly journals thereby promoting their increased usage and impact. DRJI supply champion has access to global-renowned content in all discipline areas including magazine and journal articles. DRJI advocate, educate, and provide the central resource for indexing.

✓ **International Innovative Journal Impact Factor (IIJIF)** – academic database was organized with the aim of creating an open platform for scientific research around the world. IIJIF provides the necessary communication of scholars, editors, publishers and conference organizers, through its exclusive services: provides indexing of scientific journals (calculates the impact factor), forms a list of national/international conferences and journals.

✓ **InfoBase Index** is a comprehensive, multipurpose database covering scholarly literature from all over the world. InfoBase Index holds indexed records from active, authoritative journals. Most of the journal titles are peer-reviewed, with new journal titles being added to the collection regularly. **IBI Factor** for the journal 'Virtus' is **2.5.**

**Certificate of Mass Media Registration:
KB № 21060-10860P from 24.11.2014 p.**

Journal Editorial Staff Contact Information.
e-mail: virtustoday@gmail.com

website: <http://virtus.conference-ukraine.com.ua>

© Authors of the Articles, 2021.

© Scientific Journal «Virtus», 2021.

Editorial Board:

Aliyeva S.I., Ph.D., professor, Institute of History National Academy of Sciences of Azerbaijan (Azerbaijan).

Aliyeva S.N., Ph.D., associate professor, Baku State University (Azerbaijan).

Aliyeva Y.N., Ph.D., associate professor, Baku State University (Azerbaijan).

Aliyev M.N., Ph.D., professor, Baku State University (Azerbaijan).

Arslan C.H., Ph.D., professor, Necmettin Erbakan University (Turkey).

Bohonkova J.A., Ph.D., professor, Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University (Ukraine).

Chyzhova O.M., Ph.D., professor, National Pedagogical Dragomanov University (Ukraine).

Ciftci S.S., Ph.D., associate professor, Necmettin Erbakan University (Turkey).

De Serio B., Ph.D., professor, University of Foggia President of AIM (Italy).

Dombi-Fáy A., prof. dr., CSc, PhD, dr. hab., Professor of Pedagogy, Faculty of Education Hungary, Szeged University "Juhász Gyula" (Hungary).

Drachuk O.P., Ph.D., associate professor, National Pirogov Memorial Medical University, Vinnytsya (Ukraine).

Fóris-Ferenczi R., Ph.D., associate professor, Docent, Vice-dean, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Department of Applied Psychology of the Babeş-Bolyai University (Romania).

Hamarta E.S., Ph.D., professor, Necmettin Erbakan University (Turkey).

Jovanovic P., Ph.D., professor, University of the town of Nish (Serbia).

Kalko I.V., Ph.D., associate professor, Luhansk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education (Ukraine).

Karabacak N.N., Ph.D., associate professor, Recep Tayyip Erdogan University (Turkey).

Karlovtz Já.T., Ph.D., associate professor, Óbuda University (Hungary).

Kasyanova O.V., Ph.D., associate professor, Luhansk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education (Ukraine).

Kasyanova V.A., Ph.D., associate professor, Institute of Chemical Technologies Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University (Ukraine).

Komarevtseva I.A., Ph.D., professor, SE «Lugansk State Medical University» (Ukraine).

Korotkova E.A., Ph.D., associate professor, Luhansk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education (Ukraine).

Kravchuk O.O., Ph.D., professor, Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute (Ukraine).

Mennell S., Ph.D., professor, University College Dublin (Ireland).

Mihailovic S., Ph.D., professor, Institute of Serbian Culture Pristina-Leposavic (Serbia).

Moskalyova L.Yu., Ph.D., professor Melitopol Bogdan Khmelnytsky State University (Ukraine).

Okulicz-Kozaryn W., dr.hab., MBA, Member of the International Scientific Association of Economists and Jurists "Consilium" (Switzerland).

Pagava O.V., Ph.D., associate professor, Luhansk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education (Ukraine).

Parlar Ali, PhD in Pharmacology, Assistant Professor, Medical Faculty, Department of Pharmacology, Adiyaman University (Turkey).

Pashayeva A.N., Ph.D., senior researcher at the Philosophy Institute of NA of AR, Baku (Azerbaijan).

Polishchuk O.P., Ph.D., professor, Zhytomyr Ivan Franko State University (Ukraine).

Polovyi M.A., Ph.D. in History, D.Sc. in Political Science, professor, Vasyl' Stus Donetsk National University (Ukraine).

Potapenko E.V., Ph.D., professor, Volodymyr Dahl East Ukrainian National University (Ukraine).

Sapenko R., Ph.D., professor, Zielonogorski University (Poland).

Semaniuk V.Z., D.Sc., Associate Professor, West Ukrainian National University (Ukraine).

Shpak D.O., Ph.D., associate professor, Mykolajiv branch of Kiev National University Culture and Arts (Ukraine).

Radchenko O.V., Ph.D., professor, Pomeranian Academy in Slupsk (Poland).

Rohit Kumar Verma, B.com.LL.b, Poet & Researcher, Writer, Institute of Law Jiwaji Univeristy (India).

Shchudlo S., Ph.D., professor, Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University (Ukraine).

Stoffa Ján, prof. Ing., DrSc., emeritus professor, Palacký University in Olomouc (Czech Republic).

Stoffová V., prof. Ing., CSc., Ph.D., Department of Mathematics and Informatics, Faculty of Education, Trnava university in Trnava (Slovakia).

Svintsitska O.I., Ph.D., associate professor, Zhytomyr Ivan Franko State University (Ukraine).

Szamosközi I., dr., professor, the Faculty of Psychology and Educational Sciences, Department of Applied Psychology of the Babeş-Bolyai University (Romania).

Takács M., prof., dr., Ph.D., professor, Hungarian Language Teacher training Faculty, University of Novi Sad, Subotica (Serbia).

Torgyik Ju., Ph.D., professor, Kodolányi János College (Hungary).

Tsyurupa M.V., Ph.D., professor, National University of Defense of Ukraine (Ukraine).

Ustymenko-Kosorich O.A., Ph.D., professor, Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University (Ukraine).

Vveinhardt J., Ph.D., professor, Vytautas Magnus University, Lithuanian Sports University (Lithuania).

Yeremenko A.M., Ph.D., professor, Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University (Ukraine).

Yildirim İ., Prof. Dr., Pamukkale University Çal Vocational High School (Turkey).

Zhurba A.M., Ph.D., associate professor of International Academy of Personnel Management (Ukraine).

Zavatskaya N.Yev., Ph.D., professor, Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University (Ukraine).

The authors of materials are responsible for plagiarism, accuracy of the represented facts, quotes, figures and surnames. Editorial staff reserves the right for insignificant editing and reduction and also literary revision of the articles (with preservation of the main conclusions and style of the author). The editorial board of the journal may not share world outlook of the authors.

CONTENT

PHILOSOPHY

Voitkiv L.V.
HOW MUCH IS EVIL EVIL: «INVISIBLE EVIL»
OF GOGOL AND MODERNITY 10

Pryshlyak M.B.
ECOLOGICAL IDEAS IN THE THEOLOGICAL
THOUGHT OF THE PATRISTIC PERIOD..... 15

Trofymchuk K.I.
THEOPOETICS OF JOHN D. CAPUTO 21

PSYCHOLOGY

Vinogradova T.I.
SPIRITUAL DEVELOPMENT OF STUDENT YOUTH..... 26

Lyshevskaya V.M., Shapoval S.I.
FEATURES OF STRESS RESISTANCE ADOLESCENCE..... 29

Mahdysiuk L.I., Popovich I.M.
FEATURES OF PROFESSIONAL SELF-REALIZATION
OF A PRACTICAL PSYCHOLOGIST WITH
DIFFERENT TYPE OF TEMPERAMENT 31

PEDAGOGY

Bozhko N.V.
FORMATION OF PROFESSIONAL COMPETENCIES
OF QUALIFIED WORKERS BY MEANS
OF TEACHING INTEGRATED CONTENT..... 34

Dniprovskaya T.V.
ORGANIZATIONAL AND PEDAGOGICAL
FEATURES OF GAME TECHNOLOGIES
OF TRAINING FUTURE ENGINEERS OF
THE DISCIPLINE «ENGLISH LANGUAGE
(PROFESSIONAL DIRECTIONS)» 40

Ivanenko V.V.
METHODS OF TEACHING ENGLISH
IN MILITARY UNIVERSITIES..... 44

Koerberlein-Kerler Juergen
PROCESS OF PROJECT COMPETENCE
FORMATION AMONG FUTURE TECHNICAL
TEACHERS BASED ON THE APPLICATION
OF INTERDISCIPLINARY APPROACH 46

Kovaleva-Goncharyuk L.O., Fritsyuk V.A.
FORMATION OF PERFORMANCE SKILLS
OF THE FUTURE TEACHER OF MUSIC ART 52

Kriukova G.O., Kriuk O.O., Popinova O.M.
METHODS OF TEACHING ART DISCIPLINES
IN THE CRIMEAN STATE ARTS COLLEGE
BY M. SAMOKISH UNTIL 2014 55

Makarska Ye.H.
DISTANCE TEACHING ENGLISH WHILE
TRAINING THE FUTURE AGRONOMISTS 60

Popadych O.O.
THE INTEGRATED USE OF TEACHING METHODS
IN THE LESSON OF AN INTEGRATED COURSE
«I EXPLORE THE WORLD» AIMED AT FORMING
STUDENTS' LEGAL COMPETENCE 63

Savchenko I.V., Semenets E.I.
THE USE OF DISTANCE LEARNING TECHNOLOGIES
FOR TEACHING A FOREIGN LANGUAGE TO
STUDENTS IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS..... 68

Salnikova N.V.
GENDER COMPONENT AS AN IMPORTANT
DOMINANT IN THE EDUCATIONAL PROCESS
OF MODERN YOUTH 73

Slukhenska R.V., Horodynskiy S.I.
PECULIARITIES OF CONDUCTING PHYSICAL
CULTURE LESSONS WITH STUDENTS
OF STUDENTS OF MEDICAL SPECIALTIES 75

Chepelieva M.A., Konkova T.M.
INTEGRATIVE APPROACHES FOR BUILDING
OF STUDENTS' COMMUNICATIVE COMPETENCE
MODEL FORMATION IN NON-LINGUISTIC HIGHER
EDUCATIONAL INSTITUTIONS..... 78

Shapoval S.I.
DEVELOPMENT OF PHYSICAL CULTURE
IN ANCIENT GREECE (INFLUENCE
OF OUTSTANDING PERSONALITIES) 84

PHILOLOGY

Babukh N.V.
ERGONYM «FOREST SONG» AS A WORLDVIEW
REPRESENTATIVE OF THE CULTURAL INFLUENCE
OF THE CREATIVITY OF THE LESYA UKRAINKA 86

Heorhitse I.I., Pyzhivska T.V.
USE OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN EDUCATION
OF UKRAINIAN AS A FOREIGN LANGUAGE..... 88

Diadechko A.M.
REALITY AND ILLUSIONS OF THE "AMERICAN DREAM"
IN THE A. MILLER'S PLAY "DEATH OF A SALESMAN" 92

Kaizer I.Yu.
HOME READING IN THE PROCESS
OF TEACHING UKRAINIAN AS A FOREIGN LANGUAGE 95

Nastenko O.V.
RESEARCH METHODS OF SOUND
ORGANIZATION IN POETIC TEXT: THE FORMATION 98

ЗМІСТ

ФІЛОСОФІЯ

- Войтків Л.В.**
НАСКІЛЬКИ ЗЛО Є ЗЛИМ:
«НЕПОМІТНЕ ЗЛО» ГОГОЛЯ І СУЧАСНІСТЬ..... 10
- Пришляк М.Б.**
ЕКОЛОГІЧНІ ІДЕЇ В БОГОСЛОВСЬКІЙ
ДУМЦІ ПАТРИСТИЧНОГО ПЕРІОДУ 15
- Трофимчук К.І.**
ТЕОПОЕТИКА ДЖОНА КАПУТО..... 21

ПСИХОЛОГІЯ

- Виноградова Т.І.**
ДУХОВНИЙ РОЗВИТОК СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ 26
- Лишевська В.М., Шаповал С.І.**
ОСОБЛИВОСТІ СТРЕСОСТІЙКОСТІ
ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ..... 29
- Магдисюк Л.І., Попович І.М.**
ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ
ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА З РІЗНИМ
ТИПОМ ТЕМПЕРАМЕНТУ..... 31

ПЕДАГОГІКА

- Божко Н.В.**
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ
КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ ЗАСОБАМИ
НАВЧАННЯ ІНТЕГРОВАНОГО ЗМІСТУ..... 34
- Дніпровська Т.В.**
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ
ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ
ІНЖЕНЕРІВ ДИСЦИПЛІНИ «АНГЛІЙСЬКА МОВА
(ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)»..... 40
- Іваненко В.В.**
МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ВІЙСЬКОВИХ ВИШАХ 44
- Коберляйн-Керлер Юрген**
ЗАСТОСУВАННЯ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОГО
ПІДХОДУ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ
ПРОЕКТУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
У МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ТЕХНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН 46
- Ковальова-Гончарюк Л.О., Фрицюк В.А.**
ФОРМУВАННЯ ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ
МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА 52
- Крюкова Г.О., Крюк О.О., Попінова О.М.**
МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ХУДОЖНІХ
ДИСЦИПЛІН У КРИМСЬКОМУ ХУДОЖНЬОМУ
УЧИЛИЩІ ІМЕНІ М. САМОКИША ДО 2014 РОКУ..... 55

- Макарська Є.Г.**
ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВИ
У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ АГРОНОМІВ 60

- Попадич О.О.**
КОМПЛЕКСНЕ ВИКОРИСТАННЯ НА УРОЦІ
ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»
МЕТОДІВ НАВЧАННЯ, СПРЯМОВАНИХ НА
ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ ПРАВОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ... 63

- Савченко І.В., Семенець Е.І.**
ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ
МОВИ СТУДЕНТІВ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ..... 68

- Сальнікова Н.В.**
ГЕНДЕРНИЙ КОМПОНЕНТ ЯК ВАЖЛИВА
ДОМІНАНТА В ОСВІТНЬО-ВИХОВНОМУ
ПРОЦЕСІ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ..... 73

- Слухенська Р.В., Городинський С.І.**
ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ
ІЗ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ЗІ СТУДЕНТАМИ
МЕДИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ..... 75

- Чепелева М.А., Конькова Т.М.**
ІНТЕГРАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ПОБУДОВИ МОДЕЛІ
ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ЗАСОБАМИ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ..... 78

- Шаповал С.І.**
РОЗВИТОК ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ У СТАРОДАВНІЙ
ГРЕЦІЇ (ВПЛИВ ВИДАТНИХ ОСОБИСТОСТЕЙ)..... 84

ФІЛОЛОГІЯ

- Бабух Н.В.**
ЕРГОНІМ «ЛІСОВА ПІСНЯ» ЯК СВІТОГЛЯДНИЙ
РЕПРЕЗЕНТ КУЛЬТУРНОГО ВПЛИВУ
ТВОРЧОСТІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ..... 86

- Георгіце І.І., Пижівська Т.В.**
ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ
УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ..... 88

- Дядечко А.М.**
РЕАЛЬНІСТЬ ТА ІЛЮЗІЇ «АМЕРИКАНСЬКОЇ МРІЇ»
У П'ЄСІ АРТУРА МІЛЛЕРА «СМЕРТЬ КОМІВОЯЖЕРА» 92

- Каізер І.Ю.**
ДОМАШНЄ ЧИТАННЯ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ
УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ..... 95

- Настенко О.В.**
ФОРМУВАННЯ МЕТОДИКИ ВИВЧЕННЯ
ЗВУКОВОГО СКЛАДУ ПОЕТИЧНОГО 98

УДК 377.5

Крюкова Г.О.,*заслужений художник України, доцент кафедри образотворчого мистецтва,
Інститут мистецтв, Київський університет імені Бориса Грінченка, a.kriukova@kubg.edu.ua***Крюк О.О.,***викладач кафедри образотворчого мистецтва, Інститут мистецтв, Київський університет імені Бориса Грінченка,
o.kriuk@kubg.edu.ua***Попінова О.М.,***викладач кафедри образотворчого мистецтва, Інститут мистецтв, Київський університет імені Бориса Грінченка,
o.popinova@kubg.edu.ua**Україна, м. Київ*

МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ХУДОЖНІХ ДИСЦИПЛІН У КРИМСЬКОМУ ХУДОЖНЬОМУ УЧИЛИЩІ ІМЕНІ М. САМОКИША ДО 2014 РОКУ

Розкрито еволюцію розвитку Кримського художнього училища імені М. Самокиша, його випускників які зробили вагомий внесок в розвиток української культури починаючи від року заснування навчального закладу (1937) до окупації кримського півострову РФ (2014). Досліджено та проаналізовано методіку викладання фахових дисциплін, послідовне ускладнення завдань на основі здобутих вмій студентів, постійне закріплення навичок впродовж періоду навчання. Висвітлено структуру підготовки майбутніх художників, яка формує міцну базу при вступі у ВНЗ. Розглянуто провідні засади навчання студентів мистецьких спеціальностей в училищі, які були сформовані українськими педагогами на основі національної традиційної школи рисунку та живопису та є загальноприйнятою частиною освітнього процесу України.

Ключові слова: *методи викладань, художні дисципліни, Кримське художнє училище імені М. Самокиша, українські художники, рисунок, живопис, композиція.*

Постановка проблеми: В сучасному контексті розвитку України, євроінтеграції та утвердженні у світовому просторі як унікальної регіональної цивілізації, зростає роль культури як інтелектуального та духовного фундаменту держави. Якісну основу національної культури складає мистецтво, історія та мова. Насамперед мистецтво уособлює у свідомості народу живу душу його культури.

Звернувши увагу на систему освіти у художніх навчальних закладах України, було вирішено проаналізувати методи викладання фахових дисциплін в училищі М. Самокиша, який знаходиться на території окупованого Криму.

Україна має власну мистецьку школу, яка починає свій розвиток з училищ, як основи для отримання базових знань, та продовжує зростання у ВНЗ. Постає проблема у зберіганні методів навчання образотворчому мистецтву студентів, фонду робіт українських художників та вихованню національної мистецької ідентичності. У статті проаналізовано методи навчання, які формувались протягом всього існування училища, до початку окупації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Існує чимало публікацій стосовно творчих надбань випускників Кримського художнього училища, але ніхто не аналізував методи викладання художніх дисциплін в ньому.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Так як раніше не було опубліковано жодних публікацій на задану тему, вона набуває не аби якої актуальності в контексті сучасної системи освіти та ствердження української школи живопису.

Мета статті полягає в тому, щоб дослідити розвиток етностилю у сучасному українському живописі, його

особливості та засоби втілення, вплив на творчість українських митців.

Виклад основного матеріалу. Художнє училище ім. М. Самокиша – навчальний заклад з найбагатшою історією на території Криму.

У витоків створення училища стояв академік батального живопису, Заслужений діяч мистецтв, лауреат Державної премії СРСР в галузі літератури і мистецтва Микола Семенович Самокиш. Родом з Чернігівщини працюючий художник потрапив до книги рекордів України, за те що протягом життя створив більше 11 тисяч картин. В своїй творчості він прагнув відтворити історичні події та національні особливості з життя і побуту українського народу [1, 122]. Навчаючись в Росії та Парижі, митець щороку приїздив на Батьківщину за натхненням, а потім і залишився тут жити.

Керівник батально-історичних майстерень М. Самокиш, передавав свої знання студентам Харківського та Київського художніх інститутів. З 1922 року художник переїхав у Сімферополь, де заснував власну художню студію, на базі якої у 1937 році було створено художнє училище ім. М. Самокиша.

Працелюбний та вимогливий наставник «задавав тон» всьому життю училища. Вже починаючи з першого набору студенти організували «Таємну раду», метою якої була посилена робота за фахом. Офіційні постановки зранку, після пар – продовження роботи: пошуки композиції, рисунок та робота над закріпленням отриманих знань. За згадкою випускника Л. Сігалевича, за студентських років було ганьбою прийти вранці на заняття без задуму нової роботи. Якщо після занять не встигали написати етюд, писали вранці перед парами і приносили в училище на обговорення колективу [2, 138].

Жагу до навчання перервав воєнний період, який був складним в історії існування мистецького осередку, але 50-ті роки знаменували час активного росту, загального підйому училища в питаннях постановки навчально-виховного процесу. Якщо до цих пір тільки кілька провідних викладачів направляли навчальний процес, то тепер почалася робота колективу, озброєного твердими знаннями. Викладачі спеціальних дисциплін становили активне ядро Спілки художників. У педагогічний колектив влилися нові викладачі, які тільки що закінчили кращі вищі навчальні заклади країни, серед них Г. Куриленко, В. Григор'єв, Ф. Алещенко, В. Хараборіна, Ю. Кищенко, А. Іотко, Н. Моргун, І. Петров, Л. Полякова, І. Шевченко та інші. Всі вони були молоді й енергійні. Всіх об'єднувала не лише спеціальність, а й активне бажання працювати багато і наполегливо над зростанням професійного рівня, над вихованням молодих кадрів.

З Кримським художнім училищем імені М. Самокиша пов'язані імена багатьох відомих художників України. Навчальний заклад пишається своїми студентами, випускниками та викладачами, які отримали визнання та нагороджені урядовими нагородами. Серед них: В. Бернадський – народний художник України; В. Ганоцький – народний художник України, заслужений діяч мистецтв України, професор кафедри живопису Харківської державної академії дизайну і мистецтв, Л. Герасимов – народний художник України, лауреат премії ім. Максиміліана Волошина, Почесний член Академії Наук Криму; В. Гурін – народний художник України, дійсний член академії мистецтв України, професор НАОМА, П. Грейсер – народний художник України, С. Джус – народний художник України, Ф. Захаров – народний художник України, лауреат премії ім. Т.Г. Шевченка; А. Сухоруких, – народний художник України, заслужений діяч мистецтв України; заслужені художники України Н. Бортніков, В. Волков, В. Гордєєв, Л. Грейсер, Н. Дудченко, В. Задириєнко, І. Копаєнко, Н. Моргун, Р. Сердюк, А. Павлючек, І. Петров, В. Петренко, І. Шевченко, Т. Шевченко,

Давні традиції в підготовці кваліфікованих фахівців високого професійного рівня, сприяли статистиці, коли щорічно до 85% випускників училища вступали до ВНЗ.

З 2003 року очолював колектив високопрофесійних фахівців училища В. Єрмаков – заслужений діяч мистецтв України, почесний професор кафедри «Інтер'єр і обладнання» Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Всі свої здібності і знання В. Єрмаков направляв на підвищення ефективності навчального процесу, зміцнення матеріальної бази училища, позитивний мікроклімат і психологічний настрій в колективі.

Навчальний процес в училищі мав на меті підготовку справжніх професіоналів: художників-живописців, викладачів; художників-графіків, дизайнерів.

На перший курс приходять студенти, які багато чого не вміють і педагогічному колективу училища за чотири роки потрібно підготувати висококваліфікованих фахівців, що володіють різносторонніми знаннями та вміннями, таких, які були б конкурентноспроможними в сучасних умовах.

Навчальні дисципліни, що вивчаються студентами різноманітні: це предмети загальноосвітнього, гуманітарного, соціально-економічного, природно-наукового і

професійного циклів. Для закріплення отриманих знань і навичок передбачені практики: пленерна, виробнича, педагогічна і музейна.

В основі навчального і виховного процесів лежить єдина мета – виховання духовно-моральних сторін особистості студента. Питаннями виховання займаються в першу чергу куратори. З огляду на те, що виховання особистості має бути процесом цілісним і безперервним, робота в училищі будується так, щоб кожен етап навчання, кожен педагог і співробітник навчального закладу, що оточують студента, обстановка і атмосфера, працювали на цю важливу благородну мету [3].

У спільній творчій діяльності викладача, студента і батьків народжується багато добрих загальних справ: художні виставки (міські та республіканські), зустрічі з цікавими людьми, тематичні вечори та багато іншого

До 2014 року для організації навчального процесу училище мало 9 майстерень для занять рисунком і живописом, два кабінети для занять композицією, бібліотеку з читальним залом і актовий зал, спортивний тренажерний зал, а також кабінети: історії образотворчого мистецтва, анатомії і рисунка, комп'ютерний клас.

Головне місце в підготовці молодих художників займали спеціальні дисципліни. Розглянемо детально програми з фахових дисциплін рисунок, живопис та композиція.

Рисунок. Рисунок лежить в основі всіх видів образотворчого мистецтва, є одним з головних засобів образного пізнання і пластичного відображення світу.

Кожному художнику-живописцю, графіку, скульптору, дизайнеру чи архітектору необхідно пройти школу рисунка з природи. Програма навчання рисунку в Художньому училищі імені М. Самокиша будувалася на використанні передових реалістичних традицій українського мистецтва, в їх основі лежить детальне вивчення природи, пізнання форми та вміння передавати об'єм та матеріальність графічними матеріалами. Поступово під час вивчення дисципліни, ускладнювалися навчальні завдання, та підвищувалися вимоги до якості виконання постановки. Таким чином, здійснювалось систематичне накопичення студентами професійних знань і навичок, які включають і технічні прийоми освоєння графічної грамоти.

На молодших курсах студенти рисували гіпсові орнаменти, деталі архітектури, зліпки античних скульптур (голови, фігури), які служать незамінними навчальними посібниками.

Ця навчальна робота дисциплінує, привчає до точності зображення, використовується для формування вміння узагальнювати форму і виховання естетичного смаку. Рисування гіпсових зліпків – це підготовчий етап до вивчення живої моделі.

Викладання рисунка тісно пов'язане зі знаннями, отриманими студентами на предметах «Пластична анатомія» та «Перспектива».

Процес навчання був побудованим на основі тривалого вивчення природи (тривалий рисунок), глибокого усвідомлення її пластичних якостей та виконання короткочасних завдань, начерків з природи, по пам'яті та за уявою, уявленням і спостереженням.

Навчальні завдання з рисунку на кожному курсі поступово ускладнювалися – від найпростіших початкових вправ по зображенню геометричних тіл, які на меті ма-

ють розвиток окоміра студента, до зображення фігури людини – найбільш складного і змістовного об'єкта образотворчого мистецтва.

Під час роботи над постановкою використовувався метод послідовності – від загальних обрисів до конкретної проробки деталей і завершального узагальнення. Завдання по рисунку виконувались в наступній послідовності: композиція зображення на аркуші паперу, пластична характеристика основних мас, послідовне насичення деталями, підпорядкування деталей цілому.

Велике значення в училищі надавалось самостійній роботі студентів – замальовкам, начерками, рисункам, які розвивають у студентів спостережливість, гостроту бачення, вміння помічати цікаве в навколишній дійсності.

За час навчання рисунку студенти знайомляться з різними техніками і графічними матеріалами. Окрім рисування в майстерні студенти виконують домашні самостійні роботи в основі яких метод копіювання з кращих зразків реалістичної школи рисунка.

На першому курсі студенти отримують знання та вміння в рисунку предметів геометричної форми та натюрмортів з предметів побуту, в другому семестрі значну увагу приділяють рисунку гіпсових орнаментів різного ступеня складності і, через рисування складної об'ємної форми в просторі (капітелі, гіпсової вази) і симетричної форми (голови коня), переходять до малювання голови людини.

Основним навчальним завданням на другому курсі є вивчення будови голови людини. Процес навчання починається з вивчення гіпсових зліпків окремих деталей особи (нос, губи, око), вивчення будови голови людини на прикладі античних голів. При цьому спочатку ставляться завдання побудови і рішення великої форми, в наступних постановках – уважного опрацювання деталей. Останнім завданням на другому курсі є рисунок голови натурника.

На третьому курсі починається вивчення фігури людини. Виконуються анатомічні рисунки фігури екорше Гудона та гіпсових зліпків деталей фігури. Основним завданням перших вправ є вміння переконливо поставити і вірно побудувати фігуру. Довготривалі постановки одягненої та оголеної натури доповнюються короткочасними начерками на передачу руху.

На четвертому курсі підводяться підсумки всім раніше набутим знанням і навичкам. Удосконалюються вміння зображувати портрет натури, розвиваються вміння переконливо передавати об'єм натури в контрасті та в русі (рис.3, 4).

Студенти повинні показати в рисунках високий рівень образотворчої грамоти, необхідний для самостійної роботи, а також який дозволить їм в подальшому навчатись в художньому ВНЗ.

Регулярно в Художньому училищі ім. М. Самокиша проводиться вечірній рисунок, конкурси академічного рисунка. Студенти неодноразово ставали переможцями Всеукраїнських конкурсів рисунка.

Живопис. Художнє виховання і підготовка студентів з живопису здійснювалась на основі навчального плану та навчальних програм з предмету.

Мета курсу живопису в училищі:

– розвиток образного мислення і художньої культури;

– дати студентам основу професійно-художньої грамоти, яка може стати міцною основою самостійної практичної роботи;

– виховання живописного смаку;

– оволодіння професійними навичками роботи;

– вивчення технології акварельного та олійного живопису.

У програмі подана система взаємопов'язаних завдань, що пропонує послідовність в їх виконанні. Кожному року навчання відповідають свої цілі і завдання, в цілому розвиток вмінь базується на всебічному вивченні натури.

Завдання курсу живопису базується на розкритті законів зображення реального світу, а також розвитку художнього смаку, розуміння гармонії колориту. Специфіка художнього навчального закладу вимагає особливого уваги до завдань рисунка в живописній роботі – це є основним методом в процесі вивчення спеціальних дисциплін.

Основний принцип навчання живопису – нерозривність процесу роботи над кольором і формою. Рішення задач колориту не може відбуватись без вивчення форми, тону і матеріальності. У всіх завданнях з живопису обов'язковою суворою вимогою є точний рисунок, який є необхідною органічною частиною реалістичної роботи.

Всі отримані знання і навички необхідно закріплювати домашніми роботами по живопису, які не носять повторного характеру навчальних робіт і виявляють індивідуальні особливості студентів.

Викладання курсу живопису проводиться в тісному зв'язку з іншими дисциплінами спеціального циклу.

На першому курсі в I семестрі студенти знайомляться з акварельним живописом. Робота аквареллю дає певний комплекс професійних навичок, які починають розвиватись при вивченні та зображенні натюрморту.

Основне завдання першого курсу – навчити студентів брати великі колірні співвідношення, ліпити форму кольором, передавати матеріальність предметів, послідовно вести етюд.

Студенти отримують елементарні відомості з кольорознавства: основні і додаткові кольори, теплі і холодні, контрастні і зближені, поняття про локальний колір, про вплив на нього світла, про роль тону при зображенні форми, про передачу матеріальності і ліплення форми предмету.

В процесі роботи студентів над натюрмортом викладачі постійно говорять про важливу роль рисунка в акварельному живописі. Також велика увага приділяється техніці акварельного живопису, роботі кольором без застосування білил. Всі постановки виконуються на папері, натягнутому на планшет.

З другого семестру студенти переходять до олійного живопису. Вивчення технології олійного живопису краще пізнається на практиці. Викладач живопису практично знайомить студентів з прийомами ґрунтовки і натягування полотна на підрамник, підбором фарб і розташуванням їх на палітрі, застосуванням розчинників.

Перед початком роботи кольором на полотні виконується етюд невеликого розміру для знаходження композиційної побудови натюрморту і його колористичного рішення. Потім виконується рисунок вугіллям на полотні. Розмір полотна не більше 60 см по великій стороні.

На другому курсі студенти продовжують працювати над натюрмортом, поглиблюючи раніше отримані знання, ставляться нові завдання в передачі простору, повітряної перспективи, ускладнених умов середовища і освітленості. Здійснюючи поступовий перехід до зображення голови людини, в натюрморт вводиться гіпсова маска, а потім і гіпсова голова. Перехід від завдання «Гіпсова голова» до роботи над головою натурника – складний етап у процесі навчання, адже жива натура рухається та має індивідуальні особливості, різний колір обличчя.

У другому півріччі студенти починають працювати над зображенням голови натурника і неодноразово повертаються до цієї теми на старших курсах. Основне завдання: поряд з передачею великої форми і великих кольорних співвідношень студенти працюють над деталями голови (очей, носа, рота, вуха). Для постановки підбирається модель з чіткими і зрозумілими за формою і кольором рисами обличчя, з виразним характером, без головного убору. При компоновці в формат портрет зображується не в натуральну величину, а меншим ніж голова натурника.

Робота над головою ведеться за принципом: від загального до конкретного, а потім від часткового до загального. Рисунок на полотні виконується вугіллям. Розмір полотна 40x50 см.

На 3 курсі робота йде над напівфігурою одягнутою в національний або театральний костюм. На цьому етапі постають завдання зображувати складних в анатомічному відношенні частин фігури людини: голови, рук, плечового поясу, грудної клітини, живота і тазу.

Основні завдання:

- 1) Композиційне рішення на полотні;
- 2) Живописне рішення (враховуючи пропорції та побудову).

Обов'язковим є виконання кольорних композиційних ескізів, після затвердження кращого ескізу, студент починає роботу на полотні. Після рисунку вугіллям на полотні відповідальним моментом є підмальовок – основа кінцевого кольорного рішення. Перехід до розробки основних форм можливий після того, як будуть вірно взяті кольорні співвідношення в підмальовку.

У період роботи над одягнутою напівфігурою ставиться завдання більш детального аналізу голови і кистей рук. У навчальній програмі відводиться час для додаткового (допоміжного) етюду кистей рук.

У другому півріччі 3 курсу здійснюється перехід до роботи над оголеною фігурою. Викладачі училища вважають, що методично правильно починати працювати над оголеною з «Етюду оголеної жіночої півпостаті зі спини», потім перейти до «Етюду чоловічої оголеної фігури» в техніці гризайль, ця техніка допоможе краще розібратись в тоні при зображенні складної форми. Основними завданнями, що постають перед студентами при роботі в цій техніці є ліплення способами одноколірного живопису складної форми чоловічої фігури, зв'язок всіх складових частин фігури, анатомічний аналіз побудови фігури. Розмір полотна 80 на 100 см по більшій стороні.

3 курс вирішує цілий комплекс складних завдань: композиційне рішення, анатомічно грамотне зображення форм людського тіла, передача простору, середовища і умов освітленості. Не менш важливим є оволодіння ме-

тодом послідовного ведення етюду (композиційне рішення, кольорні ескізи, рисунок на полотні, підмальовок, ліплення форми, деталізація, фактура живописної техніки).

На 4 курсі йде подальше закріплення і поглиблення знань, підвищення професійних навичок, отриманих студентами протягом усього часу навчання в училищі. Студенти виконують підсумкові постановки натюрморту, голови, одягнутої півпостаті (портрет з руками), одягнутої і оголеної фігури.

Завдання етюду голови і одягнутої півпостаті на 4 курсі наближаються до завдань портрета. Студенти повинні показати рівень образотворчої граматики, здобутий за період навчання, вдосконалення живописної техніки, вміле використання фактур в техніці олійного живопису, різноманітність ліплення форми, підвищення культури письма, вміння усвідомлено застосовувати засоби живопису в образних цілях, методично правильно вести роботу, передавати характер натур і портретну схожість.

Важливим етапом в навчальному процесі є літня пленерна практика. У період практики студенти удосконалюють здобуті вміння, розвивають навички в написанні короточасних етюдів на передачу стану природи. Окрім пейзажів, студентам необхідно виконати навчальні постановки, які ставляться з урахуванням освітлення сонцем і в тіні. Робота на пленері розширює у студентів поняття про кольорне багатство навколишнього світу, тепло-холодний контраст і колорит, освіжає і збагачує їх палітру [4, 124].

Щорічно проводились конкурси студентських робіт на кращий осінній і весняний пейзаж Криму. Організація конкурсів активізує творчу роботу студентів, розкриває їх індивідуальність і мальовничі здібності. Кращі роботи відзначаються преміями.

Композиція. Завданням курсу композиції педагогічних відділень художніх училищ України є формування і розвиток у студентів творчого мислення, оволодіння пластичною грамотою, вивчення основ композиції, побудова тематичної картини.

Виховання і розвиток художнього бачення і образного мислення необхідно органічно поєднувати з вивченням навколишнього життя. Виховання високого художнього смаку, розвиток загальної та мистецької культури є невід'ємною частиною всього навчального процесу.

Поряд з вивченням класичної спадщини, студенти повинні бачити і відображати навколишній світ.

У зв'язку з опануванням певних принципів композиції, вибором і розробкою сюжету, найбільш виразним для розкриття ідеї, визначається студентами за сприяння педагога.

Проходження курсу композиції відбувається в тісному зв'язку з усією практичною роботою по рисунку і живопису.

Програма з предмету, композиція, побудована таким чином, що на першому курсі, вивчаючи основи композиції викладачі направляють творчу уяву студентів до образного втілення явищ навколишньої дійсності, застерігаючи їх від простої констатації фактів, набору окремих дрібниць. При вирішенні цих завдань набуває значення роль і розуміння сутності пластичного мотиву, виконання ряду вправ розрахованих на засвоєння певних

понять і принципів композиції. Головним завданням предмета композиції на I курсі є вивчення основних законів композиції – закон єдності змісту і форми, закон цілісності, закон контрасту, закон підпорядкування деталей ідейному задуму.

Основним завданням по предмету композиції на 2 курсі є розуміння і засвоєння основних закономірностей композиції, як важливих елементів для вираження задуму. Велика роль відводиться розвитку уяви, спостережливості, розкриваються поняття контрасту, ритму, їх роль у формуванні задуму.

Головним завданням на старших курсах є глибоке розкриття теми, розуміння ролі сюжетно-сміслового центру композиції і способів його вираження. На випускному курсі вирішуються комплексні завдання: подальший художній розвиток і одночасно перевірка вмінь студентів самостійно користуватися набутим досвідом і знаннями. Вирішальними факторами при виконанні поставлених сюжетно-тематичних завдань є демонстрування студентами розвинутого художнього бачення і уяви. Важливе значення при цьому має позакласна робота – етюди, сюжетні замальовки.

У роботі над дипломним ескізом студенти повинні показати всі знання, які отримали на протязі чотирьох років навчання.

Висновок. Методика викладання художніх дисциплін, за якою навчали до 2014 року, у Кримському художньому училищі імені М. Самокиша відповідає вимогам для освітніх закладів першого рівня акредитації України. Випускники вступали до кращих ВНЗ України та маючи міцну базу української школи удосконалювали свої вміння та ставали відомими на Батьківщині та за кордоном. Викладачі та студенти неодноразово перемагали на Всеукраїнських конкурсах та приймали участь в організованих виставках НСХУ. Тимчасово окуповане училище М. Самокиша є невід'ємною частиною незалежної України, з багатою історією та методами викладання які

сприяють формуванню особистості, підготовці справжніх професіоналів: художників-живописців, графіків та викладачів.

Література

1. Пономар О.П. Микола Семенович Самокиш (1860–1944): видатний український художник-баталіст, анімаліст і графік / О.П. Пономар // Ніжинська старовина: збірник регіональної історії та пам'ятознавства. – Київ, 2010. – Вип. 9 (12). – С.121-122.
2. Волошкіна С.А. Самокиш Н.С. и его ученики (по архивным материалам Харьковского художественного музея) / С.А. Волошкіна // Н.С. Самокиш и его ученики: материалы Международной научно-практической искусствоведческой конференции (Бахчисарай, Симферополь, 25–27 октября 2010 года). – Симферополь: Бизнес-Информ, 2011. – С.136-148.
3. Кримське художнє училище М. Самокиша [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://samokish.narod.ru/>.
4. Красюк І.О. Провідні підходи до методики викладання образотворчого мистецтва: історико-педагогічний контекст / І.О. Красюк // Естетика і етика педагогічної дії. – Полтава, 2015. – Вип. 9. – С.120-130.

References

1. Ponomar O.P. Mykola Semenovych Samokish (1860–1944): vydatnyi ukrainskyi khudozhnyk-batalist, animalist i grafik / O.P. Ponomar // Nizhynska starovyna: zbirnyk rehionalnoi istorii ta pamiatkoznavstva. – Kyiv, 2010. – Vyp. 9 (12). – S. 121-122.
2. Voloshkina S.A. Samokish N.S. i ego ucheniki (po arhivnym materialam Har'kovskogo hudozhestvennogo muzeja) / S.A. Voloshkina // N.S. Samokish i ego ucheniki: materialy Mezhdunarodnoy nauchno-prakticheskoy iskusstvovedcheskoy konferentsii (Bahchisaray, Simferopol, 25–27 oktyabrya 2010 goda). – Simferopol: Biznes-Inform, 2011. – S. 136-148.
3. Krymske khudozhnie uchylishe M. Samokisha [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://samokish.narod.ru/>
4. Krasjuk I.O. Providni pidkhody do metodyky vykladannia obrazotvorchoho mystetstva: istoryko-pedahohichnyi kontekst / I.O. Krasjuk // Estetyka i etyka pedahohichnoi dii. – Poltava, 2015. – Vyp. 9. – S. 120-130.

Kriukova G.O.,

Honored Artist of Ukraine, Associate Professor of the Department of Fine Arts, Institute of Arts,
Borys Grinchenko Kyiv University, a.kriukova@kubg.edu.ua

Kriuk O.O.,

Lecturer of the Department of Fine Arts, Institute of Arts, Borys Grinchenko Kyiv University, o.kriuk@kubg.edu.ua

Popinova O.M.,

Lecturer of the Department of Fine Arts, Institute of Arts, Borys Grinchenko Kyiv University, o.popinova@kubg.edu.ua

Ukraine, Kyiv

METHODS OF TEACHING ART DISCIPLINES IN THE CRIMEAN STATE ARTS COLLEGE BY M. SAMOKISH UNTIL 2014

The evolution of the development of the Crimean State Arts College by M. Samokish, its graduates who have made a significant contribution to the development of Ukrainian culture, is revealed from the moment the school was founded (1937) to the occupation of the Crimean peninsula by Russia (2014). The method of teaching professional disciplines, consistent complication of tasks on the basis of acquired skills of students, constant consolidation of skills during the period of study are investigated and analyzed. The structure of training of future artists, which forms a solid base for admission to universities, is highlighted. The leading principles of teaching art students at the college, which were formed by Ukrainian teachers on the basis of the national traditional school of drawing and painting and are a common part of the educational process of Ukraine, are considered.

Key words: teaching method, artistic disciplines, Crimean State Arts College by M. Samokis, Ukrainian artis,; drawing, painting, composition.

Editor-in-Chief	M.A. Zhurba
Deputy Editor-in-Chief:	I.O. Kuzmichenko E.B. Talishinski E.V. Starichenko
Mainhandling Editor	Yu.V. Kravchenko
Proofreader	E.V. Starichenko
Designer	T.H. Aldakimova
Makeup	E.V. Starichenko

Journal Editorial Staff Contact Information.

Post Address: 92600 Ukraine, Svatove,
106 Zoriana Str. Sobornist
Journal «Virtus» Editorial Staff,
tel: +38 (050) 227 30 03,
e-mail: virtustoday@gmail.com
website: <http://www.virtus.conference-ukraine.com.ua>

Center of Modern Pedagogy «Learning Without Borders»

Post Address: 7275, boul Langelier, CP88022 Montreal, QC, H1S 3G9, CANADA
e-mail: info@pedagogiemoderne.com
website: <http://www.pedagogiemoderne.com>

Signed for printing 26.02.2021.

Format 60×84 1/8. Paper offset. Font Times.

Offset printing. Conventional printed sheet 18,2 Publisher's sheet-copy 18,2

Circulation 500 copies. Order 3052.

Printed PE Shpak V. B.

The certificate on the state registration B02 No. 924434 from 11.12.2006

Ternopil, Prosvity St. 6.

phone 8 097 99 38 299

E-mail tooums@ukr.net
